

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde tütün üretimini tehdit eden süreç; IMF'nin talepleri doğrultusunda Tütün Yasası'nda Tekel'in özelleştirilmesine olanak sağlayan değişikliklerle başlamış; bugün Türk tütüncülüğü bitme noktasına gelmiş ve üreticilerimiz emeklerinin karşılığını alamadıkları için bir zamanlar geçimlerini sağladıkları sektörü bırakmak durumunda kalmışlardır.

12 milyar dolarlık hacmiyle dünyanın 5. büyük pazarı konumundaki ülkemizde, bu pazarın yüzde 38'ine sahip TEKEL'in özelleştirilme kapsamına alınmasıyla tütüncülük, telafi edilmesi zor kayıplar yaşamıştır. Kanunun getirdiği düzenlemeler ve TEKEL'in özelleştirilmesi, pazar boşluğundan faydalanmak isteyen şirketlerin iştahını kabartmış; dışa bağımlı hale gelen Türk tütün üretiminde son beş yılda trajik bir düşüş yaşanmıştır.

2002 yılında yürürlüğe giren 4733 sayılı yasayla sözleşmeli üreticilik modeli getirilmiş ve destekleme alımları kaldırılmıştır. Üreticinin pazarlık gücünü ortadan kaldıran bu uygulamayla tütüncülüğümüz zor günler yaşamaya başlamıştır. Piyasayı rahatlatmak amacıyla başlatılan uygulama, doğru planlama ve hazırlığın yapılamaması nedeniyle tütün üretimini vurmuştur. Kanunla getirilen sözleşmeli çiftçilik modeliyle tüm inisiyatif, tütün alıcısı şirketlerin eline bırakılmış; üretici tütün piyasasında karlılığın azalması nedeniyle tütün üretiminden uzaklaşmıştır.

Aileleriyle birlikte nüfusumuzun %5'inin ağır işçilik ve emekle gece gündüz uğraşarak geçimini sağladığı tütün sektörü, son yıllarda izlenen yanlış politikalar sonucu büyük yara almış; dünyanın en kaliteli tütününü üreten ve ihraç eden ülkemiz, pek çok sektörde olduğu gibi tütün sektöründe de dışa bağımlı hale gelmiştir. Dünyada tütün üretiminde söz sahibi olan ülkelerin üretim miktarları artarken Türkiye'de tütün ekiliş alanları, tütün ekilen köy adedi, tütün eken çiftçi sayısı ve üretiminde tehlikeli bir düşüş yaşanmaktadır.

En değerli tütünün üretildiği üretimimizin %63'ünü, ihracatımızın %90-95'ini karşılayan Ege bölgemizde 2002 yılında 197.570 üretici varken bugün 70 bin üretici bulunmaktadır. Türkiye'de 2002 yılında tüm bölgelerde üretici sayısı 405.882 iken bugün bu rakam 210 bin'dir. Üreticinin adeta cezalandırıldığı, ülke tütüncülüğünün pazar payının eritilmesine neden olan bu sistemden kazançlı çıkan kesim yabancı tekeller olmuştur.

Ülkemizde tütün üretiminin yapıldığı her ilimiz ve ilçemizde üreticilerimizin yaşadıkları mağduriyet ve çaresizliğin çarpıcı bir örneği bugün Muğla Milas'ta yaşanmaktadır. Muğla'nın Milas ilçesine bağlı Karacahisar Köyü'nde köylülerimizin geçim kaynağı olan tütün ekimi ve üretimi artık yapılamamaktadır. 5 yıl önce bölgede yaklaşık 300 köylü tütüncülükle geçimini sağlarken, bugün sadece 3 kişi tütün üretimi yapmaktadır. Vatandaşlarımız, ürettiklerinin karşılığını alamadıkları için mağdur olmuşlar; zor şartlarda ve büyük emek harcanarak yapılan, hem köyü hem de ilçeyi ayakta tutan tütün üretimi bitme noktasına gelmiştir.

Açıklanan nedenlerle ulusal gelirlerimize önemli katkı sağlayacak potansiyele sahip ülkemiz tütüncülüğünün ve ayakta kalma mücadelesi veren tütün üreticilerimizin sorunlarının ve gereken önlemlerin tespiti ve araştırılması için Anayasanın 98, içtüzüğün 104 ve devamı maddelerin gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

10/272-9403/20000

1. Ali ARSLAN - Muğla
2. Ali Rıza ÖZTÜRK - Mersin
3. Osman KAPTAN - Antalya
4. Orhan Ziya DİREN - Tokat
5. Tayfur SÜNER - Antalya
6. Hüsni ÇÖLLÜ - Antalya
7. Kemal DEMİREL - Bursa
8. Abdülaziz YAZAR - Hatay
9. Ahmet ERSİN - İzmir
10. Mevlüt COŞKUNER - Isparta
11. Mehmet Ali ÖZPOLAT - İstanbul
12. Ramazan Kerim ÖZKAN - Burdur
13. Mehmet Ali SUSAM - İzmir
14. İsa GÖK - Mersin
15. Gürol ERGİN - Muğla
16. Turgut DİBEK - Kırklareli
17. Ali Rıza ERTEMÜR - Denizli
18. Canan ARITMAN - İzmir
19. Ali İhsan KÖKTÜRK - Zonguldak
20. Halil ÜNLÜTEPE - Afyonkarahisar
21. Tekin BİNGÖL - Ankara